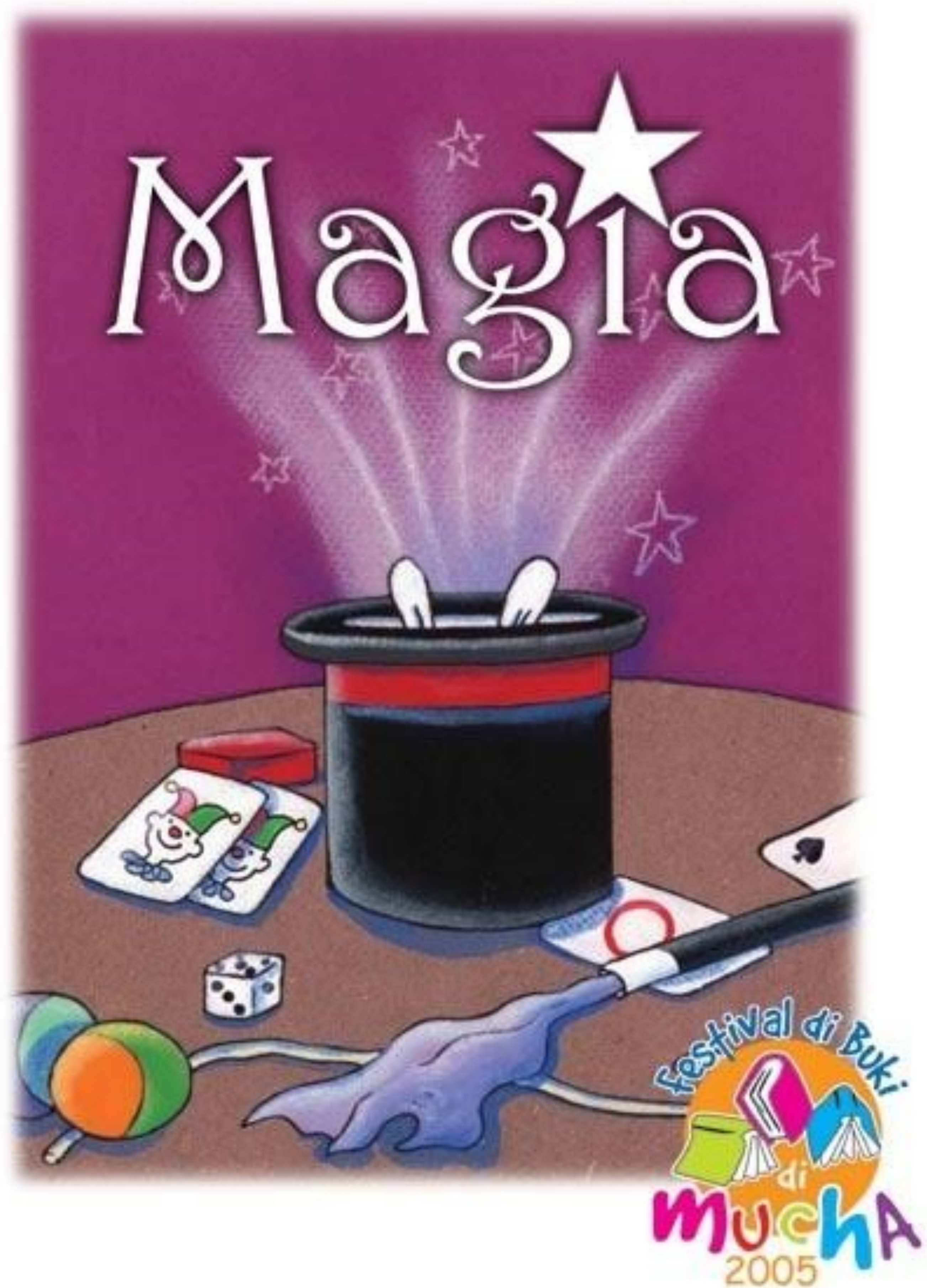

Magia
Festival di Buki
di
Mucha
2005

INHOUD

Biblioteca Nacional Aruba

Fundacion Papiamento

Stichting DOEN Sponsor Loterij

Prins Bernhard Cultuurfonds Nederlandse Antillen en Aruba

Mare ami por a tover

Mare ami por a tover
Lo mi tover un mundo yen' i color
Un mundo di fantasia, lo mi converti den realidad
Mare ami por a tover, por a tover di berdad

Un mundo di fantasia (2x))
Lo mi cambia pa realidad) *2x*

Mare ami por a tover, tover un sonrisa pa un y tur
Kita tur, tur cara tristo. Cambia caranan cu ta rabia
Mare ami por a tover, por a tover di berdad

Un mundo yen di sonrisa (2x))
Lo mi haci bira realidad) *2x*

Mare ami por a tover, alegra mundo cu musica
Haci hende mas humano, molia curason cu ta sera
Mare ami por a tover, por a tover di berdad

Un mundo yena cu canto (2x))
Molia curason cu ta kibra) *2x*

Mare ami por a tover,
Duna speransa na esnan cu n' tin
Speransa pa por biba mas felis,
Plant'amor, crea respet y paz
Mare ami por a tover, por a tover di berdad

Un mundo yen di speransa (2x))
Planta amor, crea respet y paz) *2x*

Uit de musical 'Magia di fantasia', 1996
Geschreven door Lilia Luidens en gearrangeerd door Victor Camacho

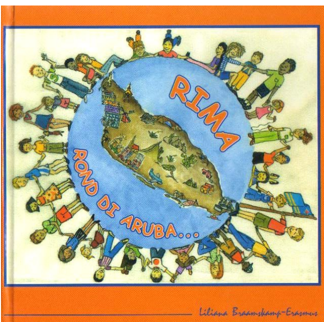
Liliana Braamskamp

Liliana Lorraine Braamskamp-Erasmus is op 3 juni 1974 geboren op Aruba. De meeste mensen op Aruba kennen haar als Lily Erasmus. Ze is getrouwd met Albert Braamskamp en samen hebben ze een zoontje, Enric van bijna vier jaar en een dochtertje Alyza van bijna drie jaar. Liliana heeft lange tijd in Nederland gewoond, maar woont momenteel op Aruba.

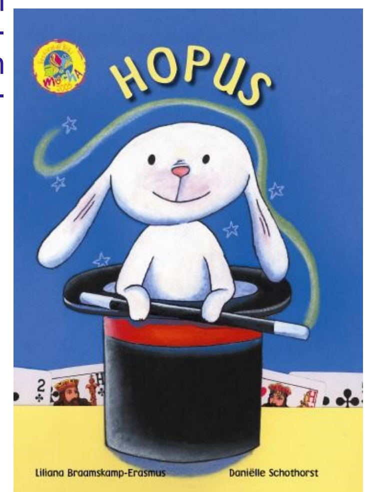
Haar liefde voor het schrijven ontstond al vroeg in de kinderjaren. Ze correspondeerde met vrienden en vriendinnen over de hele wereld, ze schreef en droeg graag gedichtjes voor aan haar naasten en geliefden, en om haar jongere broer in slaap te krijgen moest ze flink wat verhaaltjes verzinnen. Haar allereerste publicatie was in het kinderblad '*Matinette'* waar ze '*Brief van de week'* mee had gewonnen. Tekenen was haar net zo geliefd. Papier, schrijf- en tekenmateriaal waren niet aan te slepen bij haar thuis.

Voor de meeste mensen was het geen verrassing dat Liliana schrijfster en illustratrice van kinderboeken is geworden. Ze heeft momenteel vier boeken gepubliceerd. Het eerste boek dat Liliana schreef en illustreerde was '*Rima rond di Aruba*', daarna verscheen '*Mi prome buki di ABC*' en onlangs heeft ze deel twee van haar gedichten voor de jeugd gepubliceerd, genaamd '*Mas rima rond di Aruba*'. Voor het Kinderboekenfestival 2005 heeft de Nationale Bibliotheek van Aruba, Liliana de mogelijkheid geboden om het eerste geschenk voor het Kinderboekenfestival met het thema 'Magie' te schrijven. Dit boek '*Hopus*', dat voor Liliana haar eerste verhaal voor kinderen is, is geïllustreerd door de Nederlandse schrijfster en illustratrice Daniëlle Schothorst.

Naast het schrijven en illustreren van kinderboeken is Liliana actief op het terrein van leesbevordering op Aruba. In 2004 heeft ze samen met twee vriendinnen en ex-collega's, Indra Anthony-Pereira en Ilaina Franco Franka, de stichting 'Papiamente' opgericht. Deze stichting heeft een belangrijk doel; het stimuleren en promoveren van lezen op Aruba. De activiteiten van stiching 'Papiamente' omvatten onder andere cursussen voor het schrijven van verhalen, evenementen om het lezen te stimuleren, projecten met I.P.A., Biblioteca Nacional di Aruba en andere locale en nederlandse organisaties.

Ook de verhalen van '*Nano, e enano*' (Nano, de dwerg) die Liliana schrijft voor een radioprogramma voor kinderen hebben een grote impact op kinderen en jeugdigen op Aruba. De verantwoordelijkheid van Stichting Papiamente is er een die Liliana zeer ernstig neemt, omdat zij zich bewust is van de cultuur van ons eiland, een cultuur van niet lezen. Ondanks deze obstakels laat Liliana zich niet ontmoedigen. "We moeten het zaadje van lezen planten en het goed verzorgen. Dan zul je zien hoe het zal gaan groeien!", volgens Liliana Braamskamp-Erasmus.

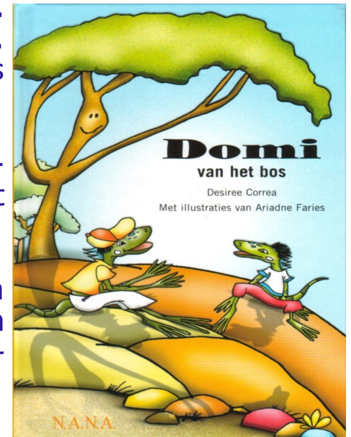
Desiree Correa

Desiree Correa is geboren op Aruba op 20 oktober 1953 van Colombiaanse ouders. Ze heeft drie kinderen, een jongen en twee meisjes. Ze werkt al meer dan 25 jaar in het onderwijs en momenteel geeft ze Spaanse les bij EPI Horeca.

Al van jongs af hield Desiree van verhaaltjes schrijven. Dit talent werd gestimuleerd door de heer Vogelzang, docent Nederlands aan de Pedagogische Academie, die iedere keer dat Desiree een opstel inleverde zei dat ze het moest bewaren omdat het verhalen waren die zo uitgegeven konden worden in een boek.
Desiree dacht dat hij een grapje maakte totdat ze op een studiereis ging naar Venezuela en daar meedeed aan een schrijverswedstrijd voor kinderverhalen. Ze schreef het verhaal *'Elefina Elefante'* en won de wedstrijd. Het boek '*Elefina Elefante'* werd uitgedeeld op alle basisscholen in Caracas.

Desiree bleef schrijven toen ze terugkeerde naar Aruba. Het manuscript voor het boek '*Mosa's eiland'* was klaar, maar ze kon er geen uitgever voor vinden. Met hulp van Miep Diekman werd het boek in Nederland uitgegeven. Het boek werd een groot succes in Aruba en is terug te vinden als lijstboek voor de MAVO.

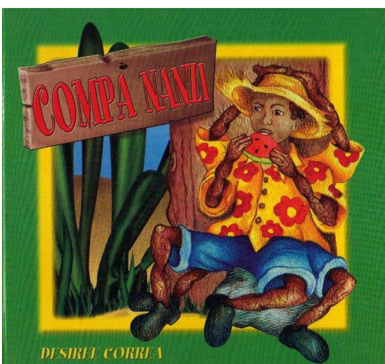

Vanaf 1990 neemt Desiree deel and het Kinderboekenfestival op Aruba. In 2003 schreef ze zelfs het Kinderboekenweekgeschenk, het boekje '*Domi van het bos'*, geïllustreerd door Ariadne Faries.

In 1999 zocht Desiree contact met een Venezolaanse uitgeverij en in 2001 en 2002 verschenen verschillende boeken in het papiaments van haar hand, o.a. '*Compa Nanzi'*, '*Drumi dushi'* en '*Un nomber pa e prinses'*.

In 2003 heeft Desiree geparticipeerd in "La Feria del libro" in Bogota, Colombia. Tijdens deze week heeft ze verschillende workshops gegeven op diverse scholen.

Graag zou Desiree nog meer boeken schrijven en ze wacht dan ook ongeduldig op haar pensioen, zodat ze meer tijd krijgt om aan haar schrijven te besteden. Desiree schrijft in het Spaans, Nederlands en Papiaments, maar haar hart ligt toch bij het Papiaments.

Dolfi Kock

Rudolf Benjamin Kock is geboren op 20 september 1941 op Aruba.
Vanaf dat hij naar de lagere school ging was Dolfi's hobby lezen. In de zesde klas was Baas Williams, de enige Arubaanse meester in die tijd, Dolfi's klasseleraar. Hij moedigde de kinderen aan om te lezen. Elk trimester kon de leerling die de meeste boeken had gelezen een prijs winnen. En die prijs was een nieuw boek. Op die manier won Dolfi drie splinternieuwe boeken.

In hetzelfde jaar werd Dolfi lid van *'De Trupialen'* onder leiding van frater Alexius. Daar maakte Dolfi kennis met zingen, muziek, komedie, drama, toneelspelen en literatuur. Hij bleef lid van *'De Trupialen'* tot hij naar Nederland vertrok om daar te gaan studeren.

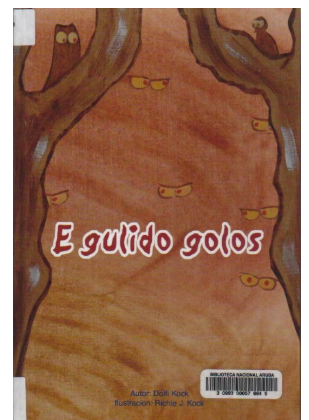
In Nederland leerde Dolfi voor schoolmeester en terwijl hij daar was, ver van huis en haard, schreef hij al zijn avonturen in een dagboek in zijn moedertaal het papiaments. Vanaf die tijd schreef hij ook gedichten in het papiaments, het nederlands en het engels, vooral voor de meisjes.

In 1965 kwam Dolfi terug op Aruba en begon te werken op de Abraham de Veerschool in San Nicolas. In 1968 werd de MAVO geïntroduceerd op Aruba en werd de Abraham de Veerschool een MAVO. Dolfi en andere leraren van de basisschool werden overgeplaatst naar de Prinses Ireneschool. Daar bleef hij tot 1973 toen hij naar de Julianaschool ging. Eerst als gymleraar en later als leraar Handel/Boekhouden. In 1975 werd hij adjunct-directeur van de Julianaschool en in 1992 zelfs directeur. In 1996 ging Dolfi met pensioen. Na zijn pensioen heeft hij nog een tijd parttime gewerkt bij de Abraham de Veerschool als leraar Handel. Toen hij in 2002 definitief stopte met werken was dat op dezelfde school als waar hij begonnen was.

Altijd is Dolfi gedichten blijven schrijven voor zijn vrouw Belén, zijn drie zonen, zijn kleindochters en zelfs voor collega's. Op een dag vroeg zijn vrouw of hij een verhaal voor kinderen wilde schrijven. Maar in eerste instantie wilde Dolfi dat niet. Maar Belén hield vol en uiteindelijk begon Dolfi te schrijven. Zo kwam zijn eerste verhaal tot stand, het boek *'E gulido golos'* dat in november 2004 ten doop werd gehouden.

'Anto awor nan ta yama mi autor
Anto a duna mi e honor
Di por bai bishita skol
Pa conta storia bai gol
Bo'n ta hanya!'

Laura Quast

De liefde voor het woord in de vorm van poëzie en verhalen die de menselijke ervaring in zich dragen, heeft Laura van haar moeder Lula die de sterren van de Caribische hemel kon vertellen. Als tiener schreef Laura al agenda's vol gedichten die alleen zij kon lezen. Vanaf 1963 werkte ze 10 jaar als onderwijzeres op de basisschool.

In 1967 speelde ze in het amateurtheater onder regie van o.a. Henk van Ulsen en Tone Brulin die in haar talent geloofden en haar stimuleerden om zich verder te bekwamen in de theaterkunst. In 1974 bezocht ze de theaterschool te Amsterdam waar ze in 1980 als dramadocent en regisseur samen met Guus de Sain afstudeerde met het stuk *'Bai pa bini bèk'.*

Regisseurs als Burny Every, Peter Tuinman, Henk Tjon en John Leerdam en het vertellen van verhalen binnen het kader van het Kinderboekenfestival van Stichting NANA hebben de vlam voor theater en storytelling getransformeerd in liefde voor de schrijfkunst. Laura heeft haar gedichten en verhalen nog niet gepubliceerd, als deze door hun rijpingsproces heen zijn, zullen zij zelf wel de weg naar publicatie vinden.

Zij heeft 20 jaar (1983-2003) als dramadocente gewerkt aan de Akademia Pedagógiko Kòrsou en is nu als part time docente drama verbonden aan de Bachelors opleiding Papiamentu UNA - Universiteit van de Ned. Antillen (2003-2005), waar zij samen met de studenten onderzoekt welke functie drama kan vervullen in zowel de persoonlijke vorming van de student als in het onderwijs in papiaments.

Visie

Het geloof in de mensheid in de overtuiging dat hoe slecht of wanhopig haar situatie ook moge lijken, er positieve veranderingen kunnen komen in het leven van mens en gemeenschap, de zekerheid dat het menselijk bestaan op aarde niet anders kan zijn dan goed: om goed te zijn, goed te doen en je goed te voelen, om liefde te geven en te ontvangen, dat alles is wat Laura drijft om zich uit te drukken in het woord.

Voor Laura zijn verhalen en poëzie, de kunst van het woord, de muziek die de diepste emotie in de ziel van de mens raken.

Theatergroep paradoX

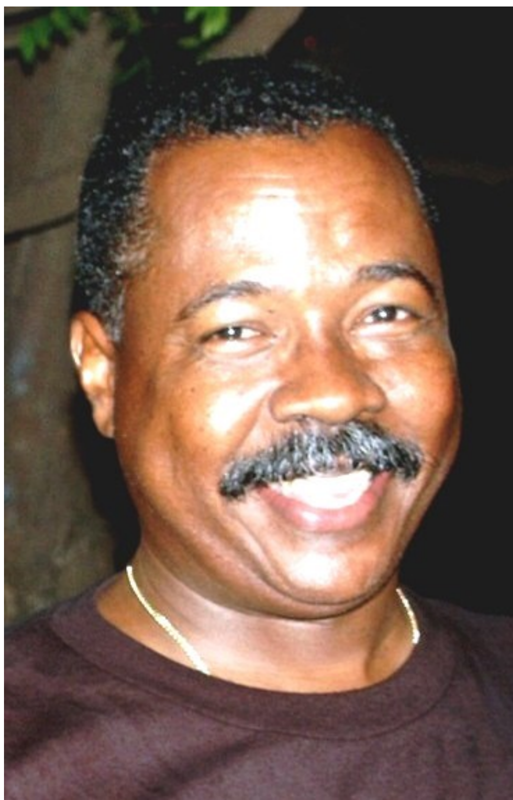
In 1999/2000 vond er op Curaçao een bijzonder project plaats: *'Mi Buroshi'*, een Curaçaose versie van de voorstelling *'Het Nachtkastje'* van de Nederlandse theater-groep Wederzijds. Een voorstelling waarin de levensverhalen van de vertellers verwerkt waren tot theatrale monologen.
Irene van Herksen, onderwijskundige en docent kunsteducatie op Curaçao, zag deze voorstelling in Nederland en besloot de makers te vragen een Antilliaanse versie te maken. Daartoe schreven Curaçaose schrijvers en vertellers, Maria Diwan, Laura Quast, Roy Colastica en Gibi Bacilio theatrale monologen waarin belangrijke gebeurtenissen van hun leven verwerkt waren.

Het project werd met zoveel enthousiasme ontvangen, en er bleek zo'n grote behoefte aan educatieve voorstellingen, dat er besloten werd tot een vervolg.
Dat werd Dossier Korsou, een project voor het voortgezet onderwijs, gefinancierd door het Fonds voor de Amateurkunst en Podiumkunsten en Stichting Doen. Initiatiefnemer was de theaterorganisatie Flying Bridge International. Doel van het project was tweeledig: het professionaliseren van aanwezig talent en het produceren van kwalitatief hoogstaande en betekenisvolle voorstellingen van Antilliaanse jongeren. Het project bestond uit een schrijfworkshop voor tien deelnemers en een intensieve schrijfbegeleiding voor de twee geselecteerde schrijvers. Dit resulteerde in *'Nos no ta hende mas/Wij zijn geen mensen'* door Albert Schoobaar en *'Awa Kibra/Gebroken water'* door David Lozano. Met een groot aantal voorstellingen werden 10.000 leerlingen op Curaçao en Bonaire bereikt. *'Nos no ta hende mas'* ging op tournee in Nederland, Belgie en Suriname.

Na deze ervaring besloten de betrokkenen tot het oprichten van een jeugdtheatervoorziening op Curaçao. Stichting ParadoX werd opgericht in 2003 onder artistiek leiderschap van Albert Schoobaar en zakelijke leiding van Anja Steffens, nog steeds in samenwerking met Flying Bridge International, werden in het najaar van 2004 twee voorstellingen voor de basisscholen uitgebracht: '...*Di bientu, lodo i un kurason ku ta bati'* geschreven door Ruth de Gooijer en *'Tata i Webu'* geschreven door Heleen Verburg.

Stichting paradoX heeft met Imaginabo! vele kinderen weten te raken. Het avontuur met de wind en de verleiding van de modder in *'Di bientu, lodo i un kurason ku ta bati*" prikkelden de fantasie van vele kinderen en hebben ingangen gecreëerd om serieuze gesprekken met jonge kinderen te voeren over verantwoordelijkheden en mogelijkheden die nog voor hen liggen. De oude mensen in de voorstelling leiden tot besef dat wij mensen gebonden zijn aan tijd en dat ouderdom gebreken en wijsheid met zich meebrengt. Ook de belevenissen van het pinguïnechtpaar in "*Tata i Webu*" dat besluit een ei te leggen in een klas op Curaçao, bracht vele discussies op gang over de rol van ouders in een kinderleven en de mogelijkheid van vaders om voor hun kinderen te zorgen.

Gabriël Mercera

Gabriël Raymundo Mercera is geboren op 15 maart 1955 op Bonaire. Hij is getrouwd en heeft een zoon.
Hij bezocht de lagere school op Bonaire en de LTS. Daarna heeft hij verschillende cursussen gevolgd bij de Brandweer waar hij inmiddels werkzaam was. Tevens volgde hij cursussen voor EHBO en Trauma & Life Support zodat hij ook op de Ambulance kon werken. In 2001, na 25 jaar bij de Brandweer en Ambulance te hebben gewerkt, veranderde Gaby van carrière en ging hij mu-ziekles geven aan basisschoolkinderen.

Vanaf zijn eerste jaren is hij al bezig met muziek, wat hij aan zijn ouders te danken heeft en waarvoor hij hen ook zeer dankbaar is. Degene die zijn talent ontdekte was frater Desiderius tijdens zijn periode als padvinder. Daarna is Gaby zelf doorgegaan met het ontwikkelen van zijn talent zover de omstandigheden het toelieten op Bonaire. Zijn muzikale carrière omspant verschillende decennia van 1963 tot nu. Een traject dat bestond uit het spelen met groepen zoals drumband, stealband, beatband, combo, tipico, orkest, duo, trio, quartet en koor. Met verschillende soorten muziekstijlen van lokaal tot internationaal. Altijd is hij ook trots gebleven op zijn moedertaal het papiaments. Hij heeft voor verschillende soorten publiek opgetreden en hij heeft gecomponeerd, gearrangeerd, gepresenteerd, georganiseerd en geparticipeerd in verschillende cursussen, workshops en festivals.

Dit alles, gekoppeld aan zijn positieve instelling heeft ervoor gezorgd dat Gaby vandaag de dag een indrukwekkende kennis van muziek heeft opgebouwd.
Tegenwoordig speelt hij individueel en werkt met jongeren die begeleiding nodig hebben op dit gebied en hij geeft les aan basisschoolkinderen zowel tijdens als na schooltijd.
In 1992 richtte hij zijn eigen drumstudio “DECO” op waar hij les gaf aan particulieren. Bij het 10-jarig bestaan in 2002 introduceerde hij het eerste drumboekje in het papiaments dat hij opdroeg aan zijn leerlingen.

Bij verschillende gelegenheden in het buitenland werden de verdiensten van Gaby voor de muziek erkend. Gaby beschouwt het als zijn taak om mensen blij te maken door middel van muziek. Hij is echter bezorgd dat de muziek zijn waarde verliest in een wereld waar creativiteit langzamerhand wordt vervangen door technologie, wat uiteraard zijn voor- en nadelen heeft.

Op 30 april 2005 werd zijn gedichtenbundel “Réspétpagrandiichiki” op Bonaire uitgegeven. Een gedichtenbundel voor jong en oud. Alle gedichten zijn op muziek gezet door Gaby.

Mariska Hammerstein

Mariska Hammerstein is op 24 mei 1953 in Rotterdam geboren, als zesde in een gezin van negen kinderen. Ze heeft zes broers en twee zussen.

Toen ze vijftien was, verhuisde het gezin naar Velsen. Daar heeft ze haar middelbare school afgemaakt. Daarna ging ze naar Utrecht, naar de School voor Journalistiek waar zij studeerde van 1970 tot 1974 en naar de Vakopleiding Uitgeverij.

Vanaf 1976 heeft zij o.a. gewerkt als journaliste, recensente, redactrice, vertaalster en bij uitgeverijen van kinderboeken. Ook werkte zij als freelancer voor diverse dag-, week- en vakbladen, waarbij ze veel over boeken of het uitgevers- en boekenvak schreef. In deze jaren heeft ze als redactrice bij verschillende uitgeverijen honderden kinderboeken van bekende en minder bekende schrijvers begeleid.

Vanaf 1987 is ze zelf verhalen en kinderboeken gaan schrijven. Of liever gezegd, verhalen schrijven doet ze al vanaf haar achtste jaar, maar pas na haar dertigste heeft ze haar manuscripten naar uitgeverijen durven sturen.

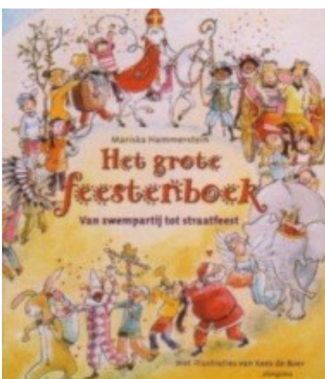

Tussen 1988 en 1995 woonde Mariska in Canada. Sindsdien is ze ook (kinder)boeken uit het Engels gaan vertalen, waaronder de boeken van Beertje Paddington. Sinds de zomer van 2003 heeft ze een piepklein eigen uitgeverijtje, Pennenstreek, waarin om te beginnen een heel nieuw historisch prentenboek van haar wordt uitgegeven en een ander boekje wordt herdrukt. In het prentenboek wordt de komst van de eerste Nederlanders in Hirado op Japan beschreven.

Ze is al eerder op Aruba geweest, omdat haar jongste broer hier met zijn gezin woont.

Boeken die zij geschreven heeft zijn o.a. '*Krijg ik nou straf?*', '*Ik sla ze tot moes*' en '*Paniek op de Razende Bol'*.

Sjoerd Kuyper

Sjoerd Kuyper is geboren op 6 maart 1952 en verhuisde op tweejarige leeftijd naar Berkhout. Daar beleefde hij alle avonturen die hij in zijn "Robin"-boeken heeft beschreven. Sjoerd schreef al op jonge leeftijd. Zijn eerste publicatie was een gedicht in een boekje genaamd '*Een tien voor de tieners*'. Hij was toen zestien. In 1974 brak Kuyper zijn studie Filosofie af om beroepsschrijver te worden. Er verschenen bundels met verhalen en gedichten voor volwassenen, maar bekendheid verwierf hij vooral met zijn werk voor kinderen.

In 1976 trouwde Sjoerd met Margje en ze kregen twee kinderen, een zoon Joost en een dochter Marianne.

Sjoerd Kuyper schreef zevenendertig kinderboeken. '*Majesteit, Uw ontbijt*' werd bekroond met een Vlag en Wimpel, '*Robin en Suze*' met een Zilveren Griffel. '*Het eiland Klaasje*' won de Glimworm Prijs en een Zilveren Griffel. '*Robin en Knor*' kreeg, net als '*Malmok*', de Pluim van de Maand en '*Robin en God*' won de prijs voor het beste kinderboek van 1996: de Gouden Griffel.
De tekeningen van Annemarie van Haeringen in het prentenboek '*Malmok*' werden in 1999 bekroond met het Gouden Penseel. In 2000 schreef Kuyper in opdracht van de CPNB het kinderboekenweekgeschenk: '*Eiber!*'

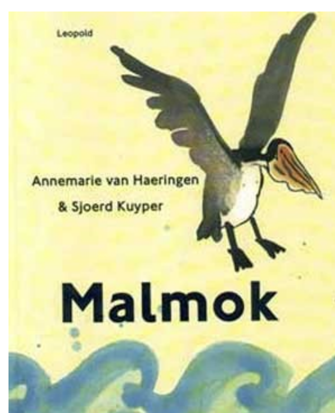

Sjoerd Kuyper schreef tv-series als '*Max Laadvermogen*' en '*De Freules*' (op het Cinekid Festival bekroond met de Kleine Kinderkast).

Van zijn boek '*Het zakmes*' maakte regisseur Ben Sombogaart een tv-serie en een speelfilm. Kuyper schreef het scenario. Serie en film wonnen tezamen veertien prijzen: International Emmy Award, Prix Danube, Cifej Award, Grote Kinderkast, Gouden Kalf, Cinekid Award en prijzen op filmfestivals te Essen, Montevideo, Wenen, Rimouski, Udaipur, Tel Aviv, Bellinzona en Toronto. Ook Kuypers jeugdroman '*De rode zwaan*' werd verfilmd.

Sjoerd is al een keer op de Antillen en Aruba geweest en schreef er zelfs een boek over, namelijk '*Malmok*'.

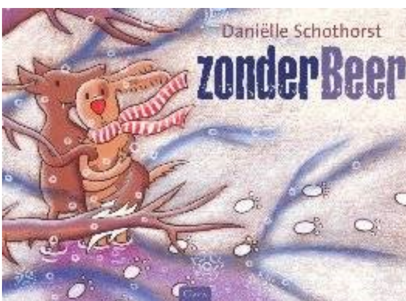
Daniëlle Schothorst

Daniëlle Schothorst (Nederlandse), is geboren in 1971. Ze heeft precies gedaan wat ze haar hele jeugd al wilde doen: haar eigen kinderboeken schrijven en illustreren. Daniëlle volgde een opleiding aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Kampen, waar ze de richting van illustratie in sloeg. Ze studeerde in 1994 af en één van die projecten werd al snel uitgegeven.

Daniëlle kwam tot de ontdekking dat schrijven een heel ander gebied was, dat voor haar nog weinig ontdekt was. Om een mooi kinderboek te tekenen, wilde ze ook meer weten over het schrijven. Hoe ziet een goed kinderboek er uit? Want tekst en beeld zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zo doende volgde ze nog een 4-jarige opleiding 'schrijven voor kinderen' in Amsterdam. Dat bleek heel verhelderend te zijn en binnen de kortste keren was Daniëlle niet alleen illustrator, maar ook auteur.
Prentenboeken maken vindt ze het allerleukst, maar ook boekjes op AVI-niveau schrijven zijn heel boeiend voor haar.

Als hobby's doet Daniëlle aan beeldhouwen en keramiek, en zelfs in deze vorm komt haar werk op illustratieve wijze terug.

Ze kijkt graag naar kinderen en dieren. 'We hebben thuis drie konijnen, vier kippen, twee guppies, een rare kat en een hele eigengereide hond. Ook zij spreken tot mijn verbeelding en worden regelmatig beschouwd als bron van inspiratie.'
Er zijn dus ideeën genoeg, maar haar grootste bronnen zijn toch wel haar drie eigenwijze jongens. Ze komen vermomd als "Siem" in vele kleuren en gedaantes terug in haar boeken, maar... 'het zijn en blijven voor mij Casper, Jesse en Olivier.'

Daniëlle voelt heel veel voor haar hoofdpersonages. Op Hopus was ze onmiddellijk verliefd. 'Als handpop kijkt hij de hele dag over mijn schouder mee. Hij lijkt een beetje op mijn man. We hebben allemaal een vriend nodig, iemand die je neemt zoals je bent.'
Daniëlle heeft al behoorlijk wat boeken op haar naam staan, maar dit Arubaanse Kinderboeken Festivalgeschenk was wel een heel bijzonder project voor haar!

